

College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel

DATUM	10 juli 2018	NUMMER PS	PS2018BEM09
DOMEIN	FLO	COMMISSIE	BEM
STELLER	M.E. Cloo	DOORKIESNUMMER	030-258 2428
DOCUMENTNUMMER	81D52E6E	PORTEFEUILLEHOUDER	Pennarts-Pouw

Titel : Adviesaanvraag inzake aanwijzing regionale omroep als regionale publieke media-instelling

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 3
Toelichting	pag. 4
Bijlage(n):	2

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Aanleiding

In de Mediawet 2008 is gekozen voor een systeem waarbij per provincie aan één regionale publieke media-instelling zendtijd kan worden toegewezen voor een termijn van 5 jaar. Deze publieke media-instelling wordt geacht provinciaal gebonden informatie te verschaffen, fungeren als communicatiemogelijkheid voor de inwoners en moet representatief zijn voor de gehele gemeenschap. Deze representativiteit moet onder meer tot uiting komen in het orgaan dat het media-aanbodbeleid van de regionale publieke media-instelling bepaalt. Het zogeheten programmabeleidend orgaan (hierna: pbo) dient zodanig te zijn samengesteld dat het representatief is voor de belangrijkste in de provincie voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen.

Wanneer een publieke media-instelling voor de zendmachtiging in aanmerking wil komen dient het een aanvraag tot toewijzing van zendtijd in te dienen bij het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat). Het Commissariaat voor de Media toetst of de aanvraag volledig is en of de omroepinstelling aan de wettelijke bepalingen voldoet en vraagt vervolgens Provinciale Staten om advies over de aanvraag.

Voorgeschiedenis

In januari 2014 heeft het Commissariaat voor de Media Stichting aan Stichting Samenwerkende Publieke Omroepen Midden Nederland (SSPOMN)/RTV Utrecht (hierna: RTV Utrecht) voor vijf jaar zendtijd voor regionale omroep toegewezen voor de provincie Utrecht. De hiervoor genoemde periode van vijf jaar is ingegaan op 28 oktober 2013 en eindigt op 27 oktober 2018. RTV Utrecht heeft bij het Commissariaat het verzoek gedaan om opnieuw in aanmerking te komen voor aanwijzing als regionale publieke media-instelling voor de aansluitende periode. Voordat het Commissariaat een beslissing neemt over deze aanvraag, dient de provincie op grond van artikel 2.61, derde lid, van de Mediawet 2008 te adviseren over de vraag of de instelling voldoet aan de eisen die de wet stelt.

Essentie / samenvatting

Het Commissariaat voor de Media heeft bij de provincie een adviesaanvraag ingediend inzake zendtijdtoewijzing voor de regionale omroep Stichting Samenwerkende Publieke Omroepen Midden Nederland (SSPOMN/RTV Utrecht). Voor deze adviesaanvraag is getoetst of RTV Utrecht voldoet aan het gestelde in artikel 2.61, tweede lid, van de Mediawet 2008. Er is vastgesteld dat RTV Utrecht voldoet aan deze eisen uit de Mediawet: RTV Utrecht is een stichting met volledige rechtsbevoegdheid en de omroep heeft tot doel om media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften in de provincie Utrecht. Daarbij heeft RTV Utrecht een orgaan dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt en dat een goede afspiegeling vormt van de belangrijkste stromingen in de samenleving. Aan Provinciale Staten wordt daarom geadviseerd een positief

advies af te geven aan het Commissariaat over de representativiteit van het programmabeleidbepalend orgaan (pbo) en tot toewijzing van de zendtijd aan RTV Utrecht.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Borging van een goede publieke regionale informatievoorziening via alle gangbare mediakanalen voor de hele bevolking in de provincie Utrecht.

Toetsing van het media-aanbod door een pbo dat representatief is samengesteld.

Wettelijke grondslag

Artikel 167 van de Provinciewet

Artikel 158 van de Provinciewet

Artikel 2.61, 2.62 en 2.70 van de Mediawet 2008

Financiële consequenties

Het voorstel bevat geen financiële consequenties voor de provincie.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

Er is geen sprake van bestuurlijke dilemma's of politieke gevoeligheid. Provinciale Staten geven advies aan het Commissariaat voor de Media, het uiteindelijke besluit over de aanwijzing van RTV Utrecht als regionale publieke media-instelling zal door het Commissariaat worden genomen.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Er zijn geen alternatieven of andere oplossingsrichtingen. Conform de Mediawet adviseren Provinciale Staten elke vijf jaar het Commissariaat over de zendmachtiging. Zij doen dit op basis van een toets van de representativiteit van het pbo en niet op andere grondslagen. Daarnaast hebben zich geen andere kandidaten gemeld om in aanmerking te komen voor de zendmachtiging. Hierdoor is de toets beperkt tot het pbo van RTV Utrecht.

Effecten op duurzaamheid

Het advies over de representativiteit van het pbo heeft geen directe relatie met duurzaamheid. In het pbo zit onder andere een afgevaardigde vanuit Natuur en Milieu. Hiermee wordt aandacht voor dit onderwerp geborgd.

Voorgesteld wordt

- a. Vast te stellen dat SSPOMN/RTV Utrecht voldoet aan de eisen zoals gesteld in artikel 2.61, tweede lid van de Mediawet 2008.
- b. Positief advies te geven aan het Commissariaat voor de Media over de representativiteit van het programmabeleidbepalend orgaan (pbo) van SSPOMN/RTV Utrecht voor de belangrijkste in de provincie voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen.
- c. Positief advies te geven aan het Commissariaat voor de Media over toewijzing van de zendtijd aan SSPOMN/RTV Utrecht voor de periode 28 oktober 2018 – 27 oktober 2023.

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Besluit

Besluit van 24 september 2018 tot het positief adviseren van het Commissariaat voor de Media over de representativiteit van het programmabeleidbepalend orgaan en over het toewijzen van zendtijd aan SSPOMN/RTV Utrecht.

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 10 juli 2018, afdeling MEC, nummer 81D52E6E;

Gelezen;

De adviesaanvraag van het Commissariaat voor de Media van 8 mei 2018, nr. 704577/705956.

Overwegende;

SSPOMN/RTV Utrecht heeft bij het Commissariaat voor de Media het verzoek gedaan om in aanmerking te komen voor aanwijzing als regionale publieke media-instelling voor de periode 28 oktober 2018 – 27 oktober 2023. Voordat het Commissariaat voor de Media een beslissing neemt over deze aanvraag dient de provincie op grond artikel 2.62, derde lid, van de Mediawet 2008 te adviseren over de vraag of de instelling voldoet aan de eisen die de wet stelt.

Gelet op;

Artikel 167 van de Provinciewet

Artikel 158 van de Provinciewet

Artikel 2.61, 2.62 en 2.70 van de Mediawet 2008

Besluiten:

- a) Vast te stellen dat SSPOMN/RTV Utrecht voldoet aan de eisen zoals gesteld in artikel 2.61, tweede lid van de Mediawet 2008.
- b) Positief advies te geven aan het Commissariaat voor de Media over de representativiteit van het programmabeleidbepalend orgaan (pbo) van SSPOMN/RTV Utrecht voor de belangrijkste in de provincie voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen.
- c) Positief advies te geven aan het Commissariaat voor de Media over toewijzing van de zendtijd aan SSPOMN/RTV Utrecht voor de periode 28 oktober 2018 – 27 oktober 2023.

Voorzitter,

Griffier,

Toelichting

1. Wettelijke grondslag

Artikel 167 van de Provinciewet

Artikel 158 van de Provinciewet

Artikel 2.61, 2.62 en 2.70 van de Mediawet 2008

2. Beoogd effect

Borging van een goede publieke regionale informatievoorziening via alle gangbare mediakanalen voor de hele bevolking in de provincie Utrecht.

Toetsing van het media-aanbod door een pbo dat representatief is samengesteld.

3. Effecten op duurzaamheid

Het advies over de representativiteit van het pbo heeft geen directe relatie met duurzaamheid. In het pbo zit onder andere een afgevaardigde vanuit Natuur en Milieu. Hiermee wordt aandacht voor dit onderwerp geborgd.

4. Argumenten

RTV Utrecht voldoet aan de eisen gesteld in artikel 2.61, tweede lid, van de Mediawet 2008

Artikel 2.61, tweede lid, van de Mediawet 2008 formuleert de volgende eisen:

Voor aanwijzing komen slechts in aanmerking instellingen die:

- a. Rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid zijn;
- b. Zich volgens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel stellen het op regionaal respectievelijk lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in een provincie, een gemeente of een deel van de provincie waarop de instelling zich richt leven, en het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen; en
- c. Volgens de statuten een orgaan hebben dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt en dat representatief is voor de belangrijkste in de desbetreffende provincie of gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen.

Ad. a: Stichting RTV Utrecht is rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid

Op basis van de statuten van 6 april 2012 kan worden geconstateerd dat RTV Utrecht een rechtspersoon is met een volledige rechtsbevoegdheid. Hiermee wordt voldaan aan artikel 2.61, tweede lid, onder a, van de Mediawet 2008.

Ad. b: RTV Utrecht stelt zich ten doel op regionaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften in de provincie Utrecht

De doelstelling van RTV Utrecht is beschreven in artikel 2 van haar statuten en sluit aan bij het gestelde in artikel 2.61, tweede lid, onder b, van de Mediawet 2008.

Hierbij gaat het in ieder geval om het volgende deel van de doelstelling van RTV Utrecht:

2.1 De stichting heeft ten doel:

a. het (doen) produceren, samenstellen, verzorgen en (doen) uitzenden van provinciale/regionale radio en televisie uitzendingen en internet activiteiten, die in hoofdzaak zijn gericht op de provincie Utrecht en die in zodanige mate zijn gericht op de bevrediging van de in het geografisch werkgebied levende maatschappelijke, culturele, etnische, godsdienstige en geestelijke behoeften, dat de stichting geacht kan worden van algemeen nut te zijn.

Ad. c: RTV Utrecht heeft een orgaan dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt en dat representatief is samengesteld

De samenstelling en werkwijze van het programmabeleidbepalend orgaan (pbo) staan beschreven in artikel 12 van de statuten van RTV Utrecht. Hiermee is statutair vastgelegd dat de omroep een pbo heeft.

Daarbij is geconstateerd dat het orgaan representatief is voor de belangrijkste in de provincie Utrecht voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen. Hieronder wordt beschreven hoe deze conclusie tot stand is gekomen.

Om te toetsen of het pbo representatief is, zijn de volgende stappen doorlopen.

- Er is gekeken in hoeverre de veelvoorkomende stromingen uit de Mediawet zijn vertegenwoordigd in het pbo.
- De volgende stukken zijn bestudeerd:
 - Jaarverslag RTV Utrecht 2017 met verslag van het pbo;

- Rapport visitatiecommissie lokale publieke omroep in Utrecht: “Het functioneren van de lokale publieke omroep in Utrecht – Een noodzakelijke zoektocht naar kansen in een veeleisende context” (april 2017)
- Interne beleidsnotitie van het pbo over samenstelling, profiel en vertegenwoordigers in het pbo (2017);
- Advies Commissie Aanwijzing Lokale Omroep Utrecht: “Een solide lokale omroep voor Utrecht” (januari 2018);
- Er zijn interviews afgenomen met de huidige voorzitter van het pbo (Steven de Waal), met de oud voorzitter van het pbo (Paul Jekkers) en met de directeur van RTV Utrecht (Paul van der Lugt).
- Er is ambtelijk gesproken met de gemeente Utrecht. De gemeenteraad heeft in maart 2018 een positief advies aan het Commissariaat afgegeven over de vraag of RTV Utrecht (onderdeel lokale omroep) voldoet aan de eisen die de Mediawet stelt.

Representativiteit pbo: samenstelling

De representativiteit van het pbo komt tot uitdrukking in de samenstelling van dit orgaan. De wetgever heeft het begrip representativiteit niet nader omschreven, maar de in de wet genoemde stromingen (maatschappelijk, cultureel, godsdienstig en geestelijk) kunnen worden onderverdeeld in meer concrete sectoren van de samenleving binnen de provincie. In de statuten van RTV Utrecht worden de volgende stromingen onderscheiden: emancipatiebewegingen, etnische groeperingen, jongeren en ouderen, levensbeschouwelijke organisaties en de belangrijkste in Utrecht voorkomende godsdienstige en geestelijke stromingen, onderwijs en volksontwikkeling, sport en recreatie, toerisme, volksgezondheid en gezondheidszorg, welzijn/zorg/maatschappelijke dienstverlening, werkgevers, werknemers.

Het pbo van RTV Utrecht bestaat uit 15 leden en een voorzitter. Per 1 april 2018 zijn de volgende stromingen vertegenwoordigd:

- Wetenschap
- Kunst, cultuur en recreatie
- Sport (professioneel en amateur)
- Levensbeschouwelijk
- Vakorganisatie / werkgevers
- Arbeidsmarkt / werknemers
- (Multiculturele) jongeren en studenten
- Etnische groeperingen
- Onderwijs
- Ouderen
- Openbaar bestuur
- Natuur en milieu
- Zorg en welzijn, volksgezondheid en gezondheidszorg
- (Jonge zelfstandige) ondernemers

Het totale overzicht van de samenstelling van het pbo vindt u in bijlage 1.

In het kader van de vernieuwing van het pbo is een uitgebreide werving gestart. Vanuit alle stromingen zijn organisaties benaderd. Hier zijn veel positieve reacties op gekomen, wat heeft geleid tot een pbo met een brede samenstelling en vertegenwoordiging. Een kanttekening is de vertegenwoordiging van organisaties uit de regio: er zitten meerdere afgevaardigden in het pbo met een regionale functie (bijvoorbeeld Het Utrechts Landschap en de burgermeester van Bunschoten), maar deze vertegenwoordiging zou sterker kunnen. RTV Utrecht geeft aan dat er breed is uitgevraagd, maar dat organisaties niet altijd interesse hebben om zitting te nemen in het pbo. Dit is een aandachtspunt bij de werving van toekomstige leden.

Op basis van deze lijst kan worden geconcludeerd dat de in de wet genoemde stromingen zijn vertegenwoordigd in het pbo.

Functioneren van pbo: visitatie gemeente Utrecht

RTV Utrecht is een structurele samenwerking tussen de lokale publieke omroep (Omroep Utrecht Stichting – OUS) en de regionale publieke omroep (Stichting Samenwerkende Publieke Omroepen Nederland – SSPOMN). RTV Utrecht heeft één pbo dat adviseert over het media-aanbodbeleid voor beide omroepen. De gemeente heeft in 2017 het lokale mediabeleid geëvalueerd. Onderdeel hiervan was een visitatie van de omroep door een onafhankelijke commissie. Deze commissie heeft in april 2017 een visitatierapport uitgebracht. Een van de onderdelen binnen deze visitatie was het functioneren van het pbo. De conclusie was als volgt: *“Het pbo van de lokale omroep erkent over een onvoldoende kennisniveau te beschikken: de leden weten onvoldoende welke stromingen zijn vertegenwoordigd en zijn zich onvoldoende bewust van hun rol. De positie van het pbo is lastig. Het vergt veel kennis en inzicht om het media-aanbodbeleid te kunnen bepalen in het snel veranderende medialandschap. Voor een mediabedrijf is het een lastige opgave om een pbo actief te betrekken en ervoor te zorgen dat het kan voldoen aan de wettelijke taak (spagaat tussen professionaliteit en vrijwillige basis waarop leden het werk doen). De samenstelling en benodigde expertise van pbo’s is gegeven de taakbelasting structureel ontoereikend.”*

Vernieuwingen in pbo

Onder andere naar aanleiding van de conclusies van de visitatiecommissie heeft het pbo in 2017 een notitie over het pbo tot 2023 met profielschets opgesteld. Op basis hiervan zijn actief organisaties en personen benaderd om zitting te nemen in het pbo, met veel succes. Het pbo is het afgelopen jaar grotendeels vernieuwd. De samenstelling is evenwichtiger qua leeftijd en stromingen. Daarnaast zijn de leden meer rolbewust: ze willen expliciet bijdragen aan een beter RTV Utrecht en vanuit hun achtergrond meedenken over het programmabeleid. Ook RTV Utrecht heeft de wens om het pbo steviger te betrekken bij het programmabeleid en de afspiegelingsdiscussie van de programmering. Er is sinds april 2018 een nieuwe voorzitter (Steven de Waal). Hij onderschrijft bovenstaande ambities en geeft tegelijkertijd aan dat het een zoektocht is hoe de leden hun achtergrond in kunnen brengen en tegelijk naar het totaal en de totale programmering en rol van RTV Utrecht kijken. Ook voor de omroep is het een zoektocht om het pbo meer te betrekken, om elkaar zo meer te versterken. Maar met de vernieuwing van het pbo en de veranderende houding van RTV Utrecht is een stevig fundament gelegd om deze verandering succesvol door te voeren.

Steven de Waal verwoordt het als volgt: *“Stappen die ik daartoe voor me zie, is nadere verkenning binnen het nieuwe pbo, afwisselende bezoekers vanuit de organisatie bij onze vergaderingen, misschien ook zelfs meegaan of bijwonen opnames of journalistieke discussies, tijdig doornemen programmeringsplannen en marketingonderzoeken (dit is al een keer gebeurd). Het zoeken hier zal zijn dat pbo vooral een adviserende en reflecterende functie heeft en we tegelijk het enthousiasme en ambitie van de verschillende leden overeind moeten houden door het niet te vrijblijvend te maken. Een zoektocht waar we nu pas van aan het begin staan.”*

Conclusie: pbo is representatief voor de belangrijkste stromingen in de provincie Utrecht

Gelet op bovenstaande toets die is uitgevoerd, kan worden vastgesteld dat het programmabeleidendorgaan van RTV Utrecht zodanig is samengesteld dat het representatief is voor de belangrijkste stromingen in de provincie Utrecht. De leden vormen een goede afspiegeling van de belangrijke stromingen in de samenleving. Bovendien is er een goede vertegenwoordiging van vrouwen, jongeren en leden met een cultureel diverse achtergrond.

Wel is geconstateerd dat de vertegenwoordiging in het pbo vooral uit de stad Utrecht en de cirkel eromheen komt. De vertegenwoordiging vanuit de regio zou sterker kunnen. Het advies is om bij het werven van toekomstige leden hier rekening mee te houden. Indien gewenst kan het netwerk van de provincie hierbij worden ingeschakeld.

Hiermee wordt vastgesteld dat RTV Utrecht voldoet aan de eisen gesteld in artikel 2.62, tweede lid, van de Mediawet 2008. Het voorstel is dan ook om positief te adviseren inzake de representativiteit van de regionale omroep SSPOMN (RTV Utrecht), met hierbij de opmerking dat bij het werven van nieuwe leden goed wordt gekeken naar regionale spreiding.

5. Kanttekeningen

Een risico zou kunnen zijn dat een stroming zich niet vertegenwoordigd voelt in het pbo. In het kader van de vernieuwing van het pbo is er een brede uitvraag gedaan onder vertegenwoordigers van alle genoemde stromingen. Organisaties die worden benaderd hebben echter niet altijd interesse om zitting te nemen in het pbo. Hierdoor kan het voorkomen dat een stroming minder vertegenwoordigd is. Op dit moment is de samenstelling van het pbo voldoende dekkend voor de belangrijkste stromingen in de provincie Utrecht.

6. Financiën

Het voorstel en het advies bevatten geen financiële componenten.

7. Realisatie

Na besluit door Provinciale Staten zal het advies en het besluit worden verzonden aan het Commissariaat voor de Media.

8. Juridisch

Er sprake is van een verplichte aanwijzingsprocedure op basis van artikel 2.61, derde lid, van de Mediawet 2008. Hier wordt bepaald dat aanwijzing niet plaats kan vinden zonder dat Provinciale Staten hebben geadviseerd dat de aan te wijzen instelling aan de eisen uit artikel 2.61, tweede lid, van de Mediawet 2008 voldoet.

9. Europa

Het voorstel en advies bevatten geen componenten die met Europa te maken hebben.

10. Communicatie

Het advies van Provinciale Staten wordt door het Commissariaat gebruikt bij de beslissing over de hernieuwde zendtijdtoewijzing aan RTV Utrecht. Op dit moment is er geen aanleiding om over dit advies actief naar buiten toe te communiceren.

11. Bijlagen

1. Adviesaanvraag van het Commissariaat voor de Media, inclusief statuten RTV Utrecht en ledenlijst pbo
2. Brief aan Commissariaat voor de Media met PS-besluit inzake adviesaanvraag regionale publieke media-instelling